

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 255.

V Ljubljani, v soboto 7. novembra 1885.

Letnik XIII.

Koroški Slovenci.

(Dalje.)

Haderlapova knjižica dalje trdi, in to ne po krivici, da je število Slovencev po Koroškem živčih, na podlagi poslednje ljudske štetve 31. decembra 1880. leta neresnično. Po tej bi znašalo število Slovencev na Koroškem le 102.000. Šematizem Krške škofije se s to številko ne vjema in se sme po vsi pravici soditi, da na Koroškem ne živi 102.000 Slovencev, temveč 120.000 do 130.000. Saj nismo še pozabili poslednje ljudske štetve in načina, po katerem se je nemški narod tedaj pomnoževal! Če so nam že na Kranjskem toliko Nemcev več našli, katerih nikjer ni, opiraje se le na to, da doma v družini včasih „kuheltajch“ govoré, kar so smatrali za „Umgangs-Sprache“; kaj se je godilo še le na Koroškem med Slovenci!! Šematizem Krške škofije nam je v tem smislu boljši sodnik, in njemu smemo verjeti. Naj bo že potem vpliv, ki ga Nemec ali koroški ponemčenec pri tem občuti, „drollig“, to nič ne dé. Saj vemo, kam meri izraz. Kar se dokazati ne dá, se skuša osmešiti in dokaz je vsaj na videz gotov. Sicer pa v resnici ne vemo, zakaj bi ne bil cerkven šematizem, ki je sestavljen na podlagi vsakoletnih direktnih podatkov iz župnijskih matrik, bolj zanesljiv in manj pristransk vodnik gledé natančnega števila prebivalstva, kakor pa vsak drug protokol, ki se je v tem smislu po samovolji dotičnega spisovatelja sestavil ali pa po odpadniku svojeglavno narekoval.

Gotove ni predrzna trditev, da ondi Slovenci prebivajo, kjer se beseda božja v slovenščini oznanjuje. Kje je še kdo našel tako neumno-potrpežljive Nemce, kateri bi si bili dali besedo božjo v slovenščini razlagati?! Pod milim Bogom jih nikjer ni, in ker druge narodnosti v tem smislu tudi ni, morajo, kar se že samo po sebi razume, to edino le Slovenci biti. Sploh pa že zdrava pamet sama pravi, da se z vsakim človekom tako govori, kakor ta razume, naj si bode že potem v cerkvi, v šoli, ali pa na polji. Le v uradu je izjema, kjer ne-

katere narodnosti tega nam Slovincem nočejo priznati.

Toda k stvari. Knjižura nemškega društva dalje trdi, da Krški knezo-škofijski konzistorij s tem dela krivico Korošcem, da jim po slovenskih župnijah še vedno v slovenščini besedo božjo oznanjevati ukaže, kakor se je to pred stoletji godilo, ter pravi, da se je sedaj znanje nemškega jezika že dalje razširilo, kakor pa nekdanj. No, prav je to, če so današnji Korošci v vednosti napredovali, nikakor pa iz tega še ne sledi, da bi bili pri vsem tem slovensko kožo morali sleči in v nemški meh zlesti. Naj tudi znajo nemški ali tu in tam laški, lepo in dobro za-nje, beseda božja se jim pa kot prebivalcem slovenskega rodú kljub temu še vedno sme in mora v slovenščini oznanjevati, ker nemški znajo le nekteri Slovenci, slovenski pa vsi. Kedar bo pa s pomočjo prizadevanja nemškega „Schulvereina“ tako daleč prišlo, da bo po Koroškem slovenski rod izmrl, verujte nam, da bodo izmrlí ž njim tudi njegovi dušni pastirji, ki so ž njim v materinščini govorili; kajti ni ga duhovnika, ki bi imel pismo in pečat, da bode svoj rod preživel! Kedar se bodo toraj ondi Nemci naselili ali narodili, kjer stanujejo sedaj še Slovenci, tedaj dobili bodo tudi svoje — nemške pridigarje. Vse to se bo pa, hvala Bogu, menda še le po sodnjem dnevu zgodilo, kajti dokler bo imela naša duhovščina odprte oči po Korotanu, trgala bo zanjke nemškega „Schulvereina“ ondi. Očitajte ji kolikor drago, da ne pozná ne meje, ne kraja pri agitaciji za volitve, kakor ga po vašem mnenju ni poznala tedaj, ko je bilo ljudsko štetje, da je nevedni narod podučevala, kak pomen da ima to štetje in kako je treba na stavljena vprašanja odgovarjati. Kar je ona v tej zadevi storila, storila je, ker ji je tako velevala vest in njeno prepričanje, da obvaruje svoj narod pred grabežljivimi — volkovi. Postopanje njeno je bilo toraj po vsem opravičeno in — pošteno, ter je spolnovala le svojo dolžnost, če je izročene duše obvarovala pred vašimi nakanami. Toda tako je pri nas povsod, kadar se človek za svoje poštenje in za svoje pravice potegne, tedaj pravite, da vas opravlja, da vas „de-

nuncia“, da ljudstvo „tiranizira“. Živite in obnašajte se tako, kakor se mirnim in poštenim sorjakom in sosedom spodobi; ne kratite Slovincem narodnih pravic; dajte jim, kar jim gré po božjih in državnih postavah, in niti črhnilo ne bodo več zoper vas, vseh „denunciacij“ bo h krati konec.

Če imate po slovenskem Koroškem nemške občine, prav je, da jih imate, ohranite jih tudi za naprej; priznati pa nam morate, da Slovenci tistim niso nikdar kratili njihovih pravic, kar pa vi nam vedno in povsod delate, kjer vas je le petorica skupaj. Da, še več; če le jeden izmed vas sedi med celo kopico Slovencev, že zahteva, da se njemu na ljubo nemški govori, ker ne razume slovenščine. Nemec tega Slovenca na ljubo ne bo nikdar storil; pa — saj če bi tudi hotel — ne more, ker jezika ne zná, ali zarad lenobe ali zarad narodnega napuha.

Morda bo kdo vgovarjal, da jim tega ni potreba. Ravno na Koroškem bi jim bilo potrebno znanje slovenskega jezika pri trgovini s Kranjci in Štajarci ter s sosednjimi slovenskimi Korošci, o katerih poslednjih omenjena knjižura trdi, da so v trgovini edino le na svoje sorojake Nemce navezani, s Slovenci obeh drugih deželá pa da nimajo ničesar opraviti, ker so prvič po silnih planinah ločeni od njih, drugič pa sami ravno tiste reči za prodaj imajo, kakor jih Kranjci in Štajarci na prodaj vozijo. Toraj še tem večji uzrok, da se tudi Nemec nauči slovenskega jezika, kakor zahteva znanje nemščine od Slovenca. Kje pa stoji zapisano, da bi moral Slovenec Nemcu tudi v jezikovnem oziru tlako delati? To so posamični Korošci tudi že sami sprevideli in večkrat pošiljajo nemški pošteni stariši svoje otroke v slovenske kraje, da bi se slovenščine navadili.

Pa tudi med Slovenci so, ki svoje sinove za nekaj časa med Nemce pošiljajo iz ravno tistega namena. To pa nikakor še ni dokaz, kakor bi bilo z žebliem pribito, da si slovenski kmet morda želi nemških šol, o katerih ste sami rekli, da nima posebno dobrih misli. Slovenski kmet dá svojega otroka med Nemce iz tega namena, da se ondi dejansko,

LISTEK.

Boj za obstanek.

Gospod vrednik!

Pred praznikom vseh svetnikov ste priobčili listek, ki povdarja krščansko solidarnost in se zaključuje z besedami: „Bodi ponosen, da si v občestvu svetnikov, vodi naj te krščanska ljubezen in živel boš tu in tam v rajski solidarnosti.“ Ta listek bi se dal dopolniti z dostojnim pristavkom. Dovolite mi ga toraj.

Po zadnji večerji je rekel Zveličar svojim učencem: „Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil itd.“ Potem je vzdignil oči proti nebesom in rekel: „Sveti Oče! ohrani jih v svojem imenu, ktere si mi dal, da bodo eno, kakor tudi mi... Pa ne prosim samo za-nje, ampak tudi za tiste, kteri bodo po njih besedi v mene verovali, da bodo vsi eno, kakor ti, Oče! v meni in jaz v Tebi, da bodo tudi oni v nas eno... da bo ljubezen, s ktero si me ti ljubil, v njih, in jaz v njih.“

Naslednji dan je Zveličar oznanil s križa z ozirom na spolnjevanje svojih prošnjá in svoje oporoke: „Dopolnjeno je.“ Od tačas je na milijone in milijone ljudi ljubezen v svojih sreih gojilo in kraljestvo ljubezni se je na tem svetu vresničilo. Barbarstvo in suženjstvo se je konečno premagalo in ustanovilo se je človeštvo, ustanovila se je človeška družba, ustanovil se je vzor, o katerem paganstvo niti slutiti ni moglo.

„Iztrgajte — pravi Dupanloup — ta list iz svoje zgodovine, ta žarek iz svoje temé, ta odmev iz svoje vesti! Recite, upajte si reči revežem in bogatinom, ti vzvišeni nauki so le mnenja takošnega človeka, kakor ste vi in ne zapovedi božje. Dopovejte to jutri zemlji. Že je ona kljub toliki prosveti in tolikim pripomočkom z razporom svojih prebivalcev skaljena, kakor morje pri vznemirjenih valovih, ali jutri, ako se vam naklep posreči, jutri nam ne ostaje drugzega, nego da jeden drugzega razmesarimo in ves naš stvarinski napredek, na ktereга smo tako ponosni, bo pripomogel le v to, da bo učeno barbarstvo in tiranstvo dobilo v roke nove in nezmerne moči za zatiranje in razruševanje človeške družbe.“

Najbrže poreče kdo, zadnji sobotni listek je bil

bolj pridigi kot listku podoben in danes se pa poslednja pridiga še nadaljuje, to je za politični list vendar preveč. Le potrpljenje, to je bil le pristavek k zadnji pridigi. Zadnjič se je govorilo o občestvu svetnikov, o krščanski ljubezni in solidarnosti, ali odslej se v tem pismu ne bo čitalo ne trohice več, kar bi bilo krščanskega. Pisal bom le o listih, ki ne marajo biti v občestvu svetnikov, pisal bom o novošegnji ljubezni in o novošegnji solidarnosti. S takim nepristranskim, na polovico krščanskim, na polovico modernim listkom bote vstregli vsim čitateljem — krščankim in brezvernim (liberalnim).

Gosp. vrednik, Vi se morate sprijazniti z novošegnimi načeli, kajti v naši dóbi je smešno, ako se človek, oziroma časnik postavlja na izključljivo krščansko stališče. Najbolj shaja tak, ki še včasih v cerkev pride, ki za dobre namene kaj daruje, sicer pa liberalno misli in živi. Tak je zmeren, tak je vsem priljubljen. Po tem ovinku naj preidem k stvari.

Prejšnji mesec je bilo v Mistelbachu (Nižje avstrijskem) zborovanje učiteljskega društva, pri katerem je učitelj Huber med drugim rekel: „Mi želimo, da bi mogli z duhovščino zložno delovati“

ne pa slovniško uči drugega deželne jezika, česar bi v najboljši nemški ali utrakvistični šoli ne dosegel. Ondi se pri takih učnih močeh, o kakoršnih je bilo lansko leto govorjenje (da je namreč slovenske otroke nemški učitelj v roke dobil, kteremu naj bi bil potem jeden boljših učencev nauk tolmačil), otrok ne nauči nobenega jezika, pač pak si vtepe v glavo nekaj tistih nemških besed s slovenskimi končnicami, ktere so žalibog med koroškimi Slovenci tako goste, kakor ajda, kadar vsa kali.

Kje drugje kakor v taki spakedrani utrakvistiki šoli se je navadil, da bo bratu „v sovdate pri fribov“, da mu bode zvečer treba vodo „trogati“, da pojde, kedar bo „gori zrasu“ k „holcarjem“, kjer bodo „kólen“ žgali, v nedeljo pa pri ubranih citrah „tancel“!! Že zdavnej bi se bil tudi našim koroškim bratom jezika očistil, ko bi ne imeli teh popačenih utrakvističnih šol, ktere so jim na večo škodo, kakor pa korist, kajti ne naučé se navadno prav nič v njih, spakedrajo pa navadno še tisto, kar od doma dobrega seboj prinesejo. Proč z utrakvistiko po slovenskih krajih in čisto slovenske šole naj se napravljajo za slovenske Korošce. Le v tistih se bodo kaj pridá naučili, le ondí se jim bode izobrazil um in požlahtnilo srce.

Ugovor, da bi se v takih šolah ne naučil nemščine, je popolnoma prazen in ničev, kajti v ljudskih šolah, in naj bodo še tako dobre, se nihče drugega deželne jezika ne nauči. To vemo iz lastne skušnje in se ne damo od nikogar drugače prepričati. Kdor bo hotel, da bo njegov sin nemški znal, dal ga bo že v srednje šole, ki so zraven drugih predmetov tudi za to namenjene, da se človek tujih jezikov uči!

Popačena slovenščina bila naj bi toraj povod, po mislih omenjene knjižurice, da bi se morale med koroškimi Slovenci nemške šole vpeljati, ker bi se na podlagi tega popačenega maternega jezika prav lahko nemščine navadili. No, saj jih imate take šole, pa — roko na srce in povejte nam, ali ste dosegli svoj namen? Koliko slovenskih otrok pa imate, da bi vam nemški znali, kedar šoli hrbet obrnejo? Niti jednega nimate! Ali ni to vrlo malo?

Če bi se pa mladina pošiljala v šole, kakoršne bi se ji prilegale, ker bi bile osnovane na podlagi maternega jezika, ter bi se s podukom v slovenščini lepo v prvem letu počelo in potem višje in višje nadaljevalo, bi že bodoči rod po Korotanu čisto slovenščino govoril. A to je ravno, česar se bojite, za to pa Slovencem odtegujete sredstva, da bi se svojega jezika spoštovati ne naučili. Da, tako je in nič drugače!

Laž pa je, ostudna laž, ki ste jo zopet med svet spravili, da imamo jako pičel slovničen zaklad, jako malo skladišče besedi. Tako govorite, ker našega jezika bogastva in divne lepote ne poznate. Mar li ste pa vi zmožni soditi o bogastvu ali revščini našega jezika? Gotovo ne; če sodite, sodite kakor slepec o barvah.

(Dalje prih).

Volitve na Angleškem.

Na Angleškem so se pričele volilne borbe. Tri stranke si stojé nasproti s svojimi kandidati.

ali to ni mogoče pri obstoječih razmerah; učitelj uči pričetne resnice modernih věd, duhoven pa uči srednjevečno skolastiko; učitelj uči boj za obstanek („lehrt für den Kampf um das Dasein“ bi utegnili tudi pomeniti: pripravlja za boj za obstanek; pomen bi bil, kakor se iz konteksta razvidi, pri tem prevodu isti), duhoven uči vživati nebeske radosti. Neprelazljiv propad se nahaja med nazori teh dveh človeštvo vzgojujočih činiteljev. Mi ne moremo nazaj, mi moramo učiti vednost, kakor jo podaja kultura.“

Kaj pravim jaz o tem? Nič drugega kot, da se mi ta učitelj zdi prenapet. Saj ni treba vsega na veliki zvon obesiti, kar človek misli. Človek mora biti previden; sedanja vlada nima nič kaj rada taci učiteljev, ki preveč glasno, bodisi po krščansko, bodisi po moderno mislijo.

Boj za obstanek je tedaj moderna ljubezen in solidarnost. Koliko je boj za obstanek star? Nekteri pravijo, da je bil v tem predmetu že Kajn teoretično in praktično izurjen, drugi pravijo, da se je ta boj začel stoprav ob reformaciji, tretji pa trdijo, da se pred Darwinom o boji za obstanek ni nič slišalo. Ko bi bil jaz zelo učen, bi zdaj-le o

Konservativci, liberalci in parneliti. Vsake stranke kandidatje imajo polna usta obljub in govorov, kteri se po raznih velikih in malih časnikih natisnjeni med narod razširjajo. Vendar se pa pri letošnji volilni borbi pogreša jasen določen program, s kterim bi se ta ali ona stranka lahko pohvalila. Vse tri so dobro druga proti drugi naperjene, da bi pa ta ali ona kaj posebnega v svojem programu razvijala, se ne dá o nobeni trditi. Namesti tega skuša vsaka drugi tla spodbiti z obdolževanjem in raznim sumničenjem narod opozarjati na vse pregrehe, kterih se je nasprotnik v političnem življenji vdeležil. Ravno tako bo nasprotnikom vse hudo v greh šteto, kar so opustili in bi bili lahko izvršili.

Konservativci očitajo v najbolj kričečih barvah Gladstonovemu kabinetu vse tiste politične kozle, ki jih je prevračal po Afganistanu, v Egiptu in južni Afriki, kakor tudi domá na Irskem. Liberalci niso za las boljši in konservativcem ravno tako vse na dan zvlečejo, kar so in kar niso grešili. Kaj boljše bi bilo razviti pošten in pameten program za bodočnost, kako bi se dala vpeljati pametna politika na Irskem, v Afganistanu in povsod drugod, kjer imajo rudečesuknarji kaj opraviti! Tako pa so le stranke strastno razburjene druga proti drugi, in prav nič se še ne dá ugibati čegava da bode zmaga. Pri vsem tem so pa vendar sedaj konservativci nekaj na boljem kakor liberalci, kajti njihovi kandidatje se bolj discipline drže, kakor pa oni liberalne stranke. Kakor nalašč so jim tudi, kakor smo že rekli, vsi Gladstonovi kozli, s kterimi liberalce napadajo. Tudi cerkvene zadeve uporabljajo za-se in to jim bo prej ko ne še največ koristi prineslo.

Liberalci z Gladstonom vred se že več časa pečajo z idejo, da bi se morali cerkev in država popolnoma ločiti, vendar jo je Gladstone za sedaj še opustil, in je v svojem programu odločno izrekel misel, da se v bodoči postavodajalni dobi še ne bodo s tem pečali. Salisbury je to priliko sedaj izvrstno porabil za vodo na svoj mlin in liberalce, ki so z radikalcí v zvezi, povsod označava za pospešovatelje nevere in narod pred njimi svari, češ, gorjé vam, če pridete liberalcem v roke. Vničili vam bode vašo vero in zatrli anglikansko cerkev, ki je najtrdnjej naval proti brezbožnosti. Največ bode pa konservativcem do zmage pomagalo to, ker jim gredó kolikor toliko tudi parneliti na roko. Parnell sam podpira Salisbury-ja na Irskem kakor tudi na Angleškem s tem, da Irce nagovarja, da naj svoje glasove Salisbury-ju oddajo. S tem pa parneliti ne nameravajo drugega nego to, da bodo konservativno in liberalno stranko v tako razmerje spravili v parlamentu, da bodo potem parneliti jezikek na tehtnici in bodo sami po lastni volji postavili določevali, kakor se jim bo ravno prav zdelo; ter da bodo glasovali zdaj z liberalci, zdaj s konservativci. Kljub temu pa nikakor ni še gotovo da bi konservativci zmagali; kajti tudi liberalci na Angleškem imajo svoje prednosti.

Najpoprej je treba pomisliti, da se bode letošnjih volitev veliko število ljudi vdeležilo, ki so še le v novjšem času pod Gladstonovo vladó dobili volilno pravico. Vsi ti bodo že iz gole hvaležnosti prej ko ne zanj glasovali. Liberalna stranka bo toraj za to pridobitev na boljem memo konservativne. Dalje

imajo liberalci na Angleškem več in boljših govornikov, kakor pa konservativci in politikarji, ki so z angleškimi razmerami dobro znani trdijo, da je dober govor pri angleških volitvah toliko vreden, kakor že pol zmage. Konservativci ozirajo se le na svojo preteklost, liberalci pa z dobro namazanim jezikom svojim volilcem bodočnost kažejo. Liberalci si prizadevajo s svojim programom času primerno nastopiti, toristi (konservativci) se opirajo na svoje predprave, o kterih pa narod neče kaj pridá slišati. Pa tudi boljših časnikov imajo angleški liberalci več na razpolaganje, nego konservativci. Taborji po liberalcih sklicani so bili vedno bolj obiskani, kakor pa oni konservativcev. Z ozirom na to je pač mogoče, da bi podrli samo konservativce pri volitvah, nikakor pa ne bodo dobili večine nad konservativci in parneliti. Kakor smo že rekli, imajo parneliti še največ nade, da bode njihova stranka imela odločilno besedo v parlamentu, da se bo s tisto stranko družila, kjer ji bo več koristi kazalo. Tudi tukaj se bo vresničilo: duobus litigantibus tertius gaudet. Liberalci in konservativci se bodo ravsali, korist bodo pa parneliti imeli od tega. Novi parlament sešel se bo takoj po novem letu, potem se bo pa za nekaj časa preložil. Če zmagajo liberalci, odgovadali se bodo takoj sedanji ministri in se bodo med preložitvijo imenovali novi. Če pa konservativci ostanejo, se bo pa med tem časom program sestavil. Če bi pa obe stranki enako močni izšli pri volitvah, ostane sedanja vlada tako dolgo na svojem mestu, dokler ji pri tem ali onem zaupnem vprašanji ne spodleti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. novembra.

Notranje dežele.

Vodstvo česke šole na Dunaji poskusilo je z ondašnjim magistratom česko dopisovanje. Pri mestni seji nedavno objavil je jeden mestnih očetov ta poskus. Župan je takoj oznanil, da se bo taki nedostatkosti z vso silo uprl. Čudno je pri tem le to, da se za Nemca povsod v Avstriji pravica zahteva, da še celó v državnem zboru delajo poskuse, da bi mu jo tudi v najbolj oddaljenem kotu Avstrije z žebljem pribili. Slovanu se pa ta niti v lastni deželi ne priznava, kakor mu je v postavi obljubljena, n. pr. na Moravskem, Štajarskem, Koroškem itd. Na Dunaji je vendar toliko Čehov, da bi jih zadostovalo za mnogo velikih mest: koliko borbe je bilo treba, preden so jim dovolili lastno šolo! Ta borba se bo sedaj nadaljevala prej ko ne gledé dopisovanja.

Predsednik poslaniški zbornici **dr. Franc Smolka**, praznoval je 5. t. m. svoj 75. rojstni dan in so mu došli iz vseh krajev galicijske dežele dokazi ljubezni in spoštovanja.

V **Bosni** pečajo se pravoslavni krogi z izvolitvijo novega svojega metropolita, oziroma pripravljajo se na tisto. Pravoslavna cerkvena občina Banjaluska pričela je že v tem smislu razprave s pravoslavno občino Sarajevsko in drugimi, ter jih pozivlja naj ves svoj vpliv pri ekumenskem patrijarhu v Carigradu, kakor tudi pri avstrijski vladi v Sarajevu na to obračajo, da pride na prestol pravoslavnega metropolita bosanskega mož, ki bo narodu všeč. Da se pa to zgodi, bode potrebno, da si ga srbske cerkvene občine same volijo. Če bi se pa to ne zgodilo, odrekla bi cerkvena občina Banjaluska vsakemu škofu, ktere ga bi le sama vlada v sporaz-

čela, ali pa novo in sicer nezmotljivo teorijo o boji za obstanek.

Ako mi tako dolgo pismo pišeš o boji za obstanek — porečete Vi — mi moraš vendar povedati, kaj je po tvojih mislih „boj za obstanek“. Le potrpite, bom precej. Ker so, kakor sem prej rekel, vsi važnejši pisatelji, potegujoči se za boj za obstanek v pozitivnih načelih needini, Vam pozitivnega odgovora ne morem dati. Ker so pa vsi dotični pisatelji edini v tem, da zanikujejo krščansko ljubezen, bi se negativni odgovor po mojih mislih in po mislih vseh dotičnih pisateljev glasil: Boj za obstanek je zanikanje in pomanjkanje krščanske ljubezni in solidarnosti. Ako Huber to definicijo odobrava, potem pač lahko brez vseh strokovnjaških študij in predavanj najvspešneje deluje za boj za obstanek, ako le otrokom vero iz nedolžnih src trga.

Zdaj veste, kaj je boj za obstanek. Hočem Vam pa to reč še bolj pojasniti, pa ne z moraličnimi poglavji, ker to se zdi nekterim presuhoparno, ampak z zgledi iz narodno-gospodarskega življenja.

Stari Aristoteles je pravil, da je delo z rokami sramotno za svobodnega človeka in da so toraj sužnji potrebni, pristavil je pa, da bi bili sužnji nepotrebni,

tej zgodovini napisal obširno obravnavo v dveh delih in konec prvega dela bi zaključil: iz tega se razvidi, da imajo prav za prav vsi trije prav, in konec drugega dela bi se glasil: iz tega se razvidi, da prav za prav nima nobeden prav.

Kaj je boj za obstanek? Znanih mi je več pisateljev, ki se potegujejo za boj za obstanek, ali ni mi znano ne eno načelo, v kterem bi bili vsaj važnejši pisatelji edini. Ko bi bil jaz „salonfähig“ in bi me Vi, gospod vrednik, povabili, da naj pridem v Ljubljano in naj za dobrodelne namene, na pr., da bi se vsem, ki premog, karami, kostanj itd. prodajajo, napravili prav glasni zvonci, predavam pred „zbranim“ občinstvom o „boju za napredek“, bi Vas precej ubogal, se vé, ko bi mi Vi pot in „cerengo“ že naprej plačali in govoril bi prav oblastno in sicer prvi dan, kaj misli o tem Adam Smith, drugi dan bi bil na vrsti John Stuart Mill, tretji dan Quetelet itd., se vé, ko bi me kdo hotel poslušati. Ko bi me pa postavili v ljudsko šolo, da bi mesto učitelja Huberja otrokom v glavo trobil „boj za obstanek“, bi se pa ne vedel kam djati z raznimi hipotezami. Ta Huber mora pa res „kun-šten“ biti, najbrže je znašel nova pedagogična na-

umljenji s patrijarhom imenovala, svoje priznanje kot pravemu metropolitu. Kakor ta zadeva sedaj kaže, se že vidi srbski radikalizem za vso to izjavo, in je prav verjetno, da bomo morebiti že v skrajnem času tudi v Bosni ravno take sitnosti imeli z izvolitvijo pravoslavnega metropolita, kakor jih imajo ogerski Srbi s svojim Angjeličem, ktere ga jim je tudi vlada imenovala. Sploh se pa srbski radikalizem mnogo preveč v bosauske razmere vtika, kakor bo to za Avstrijo dobro, kajti tukaj je treba pomeniti, da nam Turki v Bosni niso tako nevarni, zagrizeni in sovražni, kakor pa pravoslavni Srbi, ki v nas ondi le svojega nasprotnika in zatiraleca vidijo, ter si ne dajo dopovedati, da Bosna ni njihova, temveč avstro-ogerska po posestvu, če tudi še ne formalno priznana. Srbski radikali še danes ne morejo Avstriji odpustiti, da je Bosno zasedla, na katero so sami čakali, da jim, kakor zrela tepka, sama od sebe v naročje pade. Ker nam drugod ne morejo sitnosti delati, skušali jih bodo sedaj pri imenovanju novega metropolita. Upamo pa, da jim bode ravno tako spodletelo, kakor povsod.

V četvoričnem odboru *ogerske delegacije* razložil je minister Kallay razmere v zasedenih deželah. Najpoprej je minister dokazal, da se dohodki vjemajo s proračunom, in da ga je volja, dohodke določiti na realni stalni podlagi, na kateri so potem proračunjeni dohodki gotovi, če ne bo posebne nesreče. Gledé političnih in verskih razmer, rekel je minister, da se smejo pravoslavni kristjani popolnoma zanašati na podporo vlade. Vse drugo, kar se o tem nasprotnega govori, je napačno in proti nam naperjeno. Za dogodke na Balkanu se Bosna prav nič ne zmeni. Vse je mirno po celi deželi; celó javna varnost postala je večja v poslednjem času. Ljudska štetev in novačenje (nabor vojakov) se je izvršilo prav lahko.

Vnanje države.

Najnovejša z *Balkana* nikakor nima značaja, da bi se človek miru in mirnega razvoja ondi nadjal. Srbski kralj Milan odšel je z načelnikom generalnega štaba, polkovnikom Petrovičem v Piroto, ki je blizu bolgarske meje. Poveljniki divizij dobili so ukaz, da naj se pripravijo za napad in se je vsak čas nadjeti, da bodo Srbi mejo prekoračili. Bolgari delajo noč in dan zakope ob srbski meji. Dodelane imajo pri Klisuri in Selištu v Trnski okoličini, delajo jih pa še pri Caribrodu in Dragomanu. Deset tisoč rok se noč in dan giblje v onih zakopih. Vidinsko okolico bodo tudi vtrdili. Bolgarska vlada je Vidinske prebivalce, brez razločka stanú in podaništva, kar jih je imelo le zdrave ude, vtaknila v vojaško suknjo in poslala na srbsko mejo. Kdor pa ni bil za puško, moral je prijeti za lopato in mora pomagati pri zakopih. Prostovoljcev oglasilo se je 2000 in se je med nje 1500 pušek razdelilo. Streliva Bolgarom silno primanjkuje in ga vsak dan iz Ruščuka po Donovi pričakujejo. Prav dobre zavezničke imajo Bolgari v Macedoncih, ki so obljubili mirno zadržati se; kakor hitro pa bi Peter ali Pavel Bolgare napadel, prišli jim bodo kar od kraja na pomoč. — Grška tudi še prav nič ne misli puške odložiti, kar je mohamedane okoli Janine in po Epiru sploh silno razsrdilo. Po vsih boljših mestih sošli so se turški boljarji (prvaki) in so sklenili adreso vdanosti do visoke porte, v kateri bodo povdarjali, da ne bodo nikdar dovolili, da bi se sedaj obstoječe razmere na kakoršenkoli način kaj predrugačile. V sosednji Macedoniji je pa za vstajo vse pripravljeno.

Delokrog diplomatskega *zastopstva avstrijskega v Carigradu* se bode za nekaj razširil. Vstanovitvi mislijo ondi mesto stalnega vojaškega pristava (atašeja), kakor jih imamo pri drugih poslanstvih po raznih državah in kakor jih imajo te pri nas. Vojaški pristav ima namreč nalogo na vse odprte oči imeti, kar se v vojaških krogih dotične

države novega in pomenljivega zgodi, da tisto potem svoji vladi sporoča. Na to mesto prišel bo major generalnega štaba, Josip vitez Manega, ki se je s tem poslom tudi do sedaj na Turškem pečal. Razločka je le toliko, da je bil do sedaj takorekoč le bolj privatna oseba, sedaj bo imel pa tudi službeni značaj za svoj posel, kar mu bo zopet službo zdatno olajšalo in delokrog razširilo. Kajti marsikam mu bo kot diplomatskemu činovniku avstrijskemu pot odprta, kjer bi bil kot častnik gotovo našel zaprta vrata. Da je pa ta posel ravno sedaj na Turškem za nas posebne važnosti, kjer so diplomatske razmere tako zapletene, da živ krst ne vé, kaj se bo jutri, kaj pojutranjem iz njih izcimilo, priznal bode vsak, kdor se le količkaj z balkansko politiko pečá. Da je v takem položaju za Avstrijo neobhodno potrebno vsak čas vedeti, kam so turški bajoneti obrnjeni, zahteva že položaj, v katerem smo v Bosni, Hercegovini in Novem Pazaru ter tako neposredni sosedje Turčije, s katero se bomo pred njeno smrtjo, če je ta nanagloma ne pograbi, tudi prej ko ne še sprijeli.

Izvirni dopisi.

Iz Metlike, 5. nov. Tudi za naš okraj ustanovi se v kratkem podružnica družbe sv. Cirila in Metod. Pooblaščenec ustanovnega odbora družbinega sklicala je ustanovni zbor na 9. t. m. popoldne ob 3. uri in ga je tudi politični oblasti naznanil. Zborovalo se bode v čitalnici. Slišimo radostno, da je podpisanih mnogo ustanovnikov in da naša podružnica s časoma tudi pokrovitelja dobí. Častito svečeno in zanesljivi rodoljubi naj se složno poprimejo dela in naša podružnica bo svojemu poklicu dostojno odgovarjala.

Tudi v Črnomlju snuje se podružnica, ta bo še posebno važna, kajti na meji je, kjer se poje „Kočevska himna“ in kjer stoji glasovita trdnjava Mavrl, katero hodi leto na leto inspicirat in vtrjevati generalštab „Schulvereinov“.

Medvode, 6. nov. Če to ni smola, pa tudi ni nobene. Tako nekako ne mara si je mislil tisti znani Luka iz Zbilj doma v Smledniški fari, ki je skušal med revni svet malo več denarja spraviti. Tuhtal je namreč dolgo časa, poskušal in se trudil, se vé, da tudi stroške zraven imel, preden si omislil strošek ter izvršil prvi tolarček. Naredil jih je potem še več, za samouka prav dobro, a za zvit in umeten svet vendar slabo, toraj je svet delo mojster-skaze takoj spoznal. Žerovnikov Luka je namreč vpregel konjiča ter se namenil z vozom v Ljubljano. Na mostu je hotel mostovino z lastnim izdelkom plačati, a sitni mostovinar ni hotel tega denarja in Luka je moral mostovino z drugim drobižem plačati. Kako je Luka v Ljubljani tržil nam ni znano; a ko je nazaj gredé do mitnice prišel, ga tu pozdravi žandarm ter ga kot ponarejalca denarjev seboj vzame. V škornjih njegovih so neki našli še nekaj kranjskih, bolj prav Zbiljskih tolarjev; domá za pečjo pa dobili ponarejevalno pripravo za vlivanje tolarjev. Mar li vam ni to prava smola: toliko truda, pa niti enega tolarčka ne oddati! Namesti križica za zasluge, ki ga samouk zasluži, ga bodo pa posadili na smolnato klop, od ktere bo par let zastoj skušal vstati. Čuden svet!

Luka Žerovnik je prava zmes bistrournosti in priprostosti. Naj bi nikake bistrournosti ne imel,

bi se vsega tega zmisllil ne bil, še manj pa tako pripravo izvršil, naj tudi ni bila najboljša, vendar neumnež tudi take ne naredi. A priprost mora pa že tudi biti, da misli ravno zvitega mitničarja prvega s ponarejenim denarjem preslepiti. Še bolj pa njegovo priprostost dokazuje okoliščina, da svoje izdelke v tako nevkretno mošnjo, v škornje spravlja, strojček svoj pa za pečjo skriva! Mogoče, da priprost umetnik še na pregreho in na nepostavnost mislil ni. Pa, bodi že temu, kakor rado, na vsak način je ta poskušnja za Luko velika smola!

Domače novice.

(Knezoškofjski ordinarijat Ljubljanski) je razposlal okrožnico do čč. gg. dekanov, naj se pridevije kolektam pri sv. maši kot „imperata“ molitev za lepo vreme, „ad postulandam serem Satem“, (n. 17 ex orat. diversis.), kedar to rubrike dopuščajo. Naj jo gg. duhovniki takoj jemljejo.

(V komisijo za spraševanje krščanskega nauka) pri preskušnjah za ljudske in meščanske šole na Kranjskem, so od preč. škofijstva imenovani prečast. gospodje: Kanonik Andr. Zamejic, prof. Miroslov Križnar in katehet Josip Klemenčič.

(Razpisane so sledeče spraznjene župnije): Sv. Duh (Trn) v Leskovski dekaniji od 12. oktobra, Raka v Leskovski dekaniji od 27. oktobra, Polica v Šmarijski dekaniji od 29. oktobra, Vel. Lašče v Ribniški dekaniji od 15. oktobra. Prošnje za prve tri pošiljajo naj se vis. c. kr. vladi; prošnja za zadnjo pa na prečast. gosp. Val. Sežuna, župnika v Dobropoljah.

(Vabilo na „Sokolski večer“), kateri bode v nedeljo 8. novembra 1885 v restavraciji Ljubljanske čitalnice po sledečem sporedu c. kr. vojaške godbe in članov „Sokola“: 1. Rab & Schrammel: „Vindobona“, koračnica. — 2. Nagovor gosp. staroste „Sokola“. — 3. Flotov: „Marta“, ouvertura. — 4. Suppé: „Titania“, valček. — 5. Rih. Eilenberg: „Das erste Herzklopfen“, komad za salon. — 6. Ziehrer: „Liebesbrief“, polka française. — 7. Ambroz: „Operettenschau“, potpourri. — 8. Dillinger: „Maritana“, valček. — 9. Mayerbeer: „Finale iz Hugenotov“. — 10. J. N. Kráf: „Edelweiss“, polka mazurka. — 11. Czibulka: „Pesem, ki jo Rita poje“, solo na rog. — 12. Millöcker: „Feldprediger“, četvorka. — 13. Ed. Strauss: „Mit Vergnügen“, polka brza. — Med godbenimi točkami se bode vrstilo petje, ki ga oskrbljuje eden oddelek gg. čitalniških pevcev. Zabavno berilo: „Proximus tuus“, preskrbi „Sokolov“ tajnik. „Klepetic“, komičen prizor, bode pa skrbel za smeh. — Vstopnina za neude po 30 kr. od osebe. Začetek točno ob 8. uri zvečer. — Z ozirom na mnogovrstni in vrlo zanimivi spored vabi na obilno vdeležbo odbor „Sokola“.

(Pobil se je) sinoči tukajšnji trgovec in hišni posestnik v Krakovem, g. Andrej Dolinar, padši po strmih stopnicah doma. Obležal je v nezavednosti, v kateri še danes leži. Padel je neki na glavo in se je pri tej priliki hudo poškodoval. Dejali so ga sinoči v sv. olje.

(V tukajšnih nemških krogih) nabralo se je do sedaj za poplavljenega Gorenjca 255 gold.

ko bi se dobilo orodje, ki bi suženjsko delo mehanično opravljalo. Mož jo je zadel. Zdaj imamo vse polno tovarn in v njih vse polno strojev, katerih eden opravlja delo za sto ljudi, in res, zdaj so ljudje enakovredni, svobodni, ker nikdar se še niso ljudje toliko bahali s svobodomiselnostjo kot zdaj. Zdaj smo srečni. Le pogledimo na Nemško, v to napreduvalno moderno tovarno; lepih tovarniških izdelkov imajo toliko, da ne vedó kam ž njimi, da se jim končavajo. Človeštvo je kar prenatrjeno, včasih so se morali ljudje s silo k delu priganjati, zdaj pa za delo za božjo voljo prosijo. Zdaj hoče Nemčija še afrikanke divjake osrečiti; pošilja jim umetne reči, ki se prav lepo svetijo, umetno pijačo, ki stopa bolj v glavo kot v želodec in deloljubne ljudi.

A tudi zdaj so nekateri ljudje zavidljivi in ti pravijo, naj se skrbí, da bi delavci in kmetje prišli v vgodneje gmotno stanje in obrtnijskih izdelkov ne bo treba drugod ponujati. Taki zavidljivi ljudje pa niso samo ultramontanci, ampak tudi socialisti. Ko so španjski socialisti vprašali nemške, kaj mislijo le-ti o Karolinskem vprašanju, je državni poslanec Bebel odgovoril: „Naši poslanci so se v državnem zboru očitno izjavili, da je socialna demokracija

nasprotnica vsej današnji kolonijalni politiki; ona vidi v njej le prizadevanje, meje kapitalističnega izmolzevanja razširiti, gospodstvo obstoječih krivic podaljšati na stroškadivjih ljudstev, ki se pod pretvezo civilizacije naravno in npravno (telesno in duševno) vničujejo.“

Obrtnija mora biti svobodna; potem si vsak prizadeva, da kolikor moč napreduje, pridni in omikani ljudje pridejo k blagostanju, zanikrni pa propadejo. V boji za obstanek dobiva vsak po svojem zasluženju. Kaj ne, da je to lepo! Na Koroškem ima v nekem kraju nek lesni trgovec denarja na milijone. Tako pripovedujejo ljudje, jaz, se vé, mu ga nisem štel. Ta trgovec ima monopol daleč na okrog. Ako bi hotel kak drug trgovec v njegovem okraju kaj lesa kupiti, bi on za ta les precej toliko obljubil, da bi drugi kupec kopita pobral in šel, od koder je prišel. Vidite, kako se pri konkurenci nadarjenost lepo razvija. Ta trgovec bogati v boji za obstanek prav po svojih zaslugah. In pri vsem tem ta trgovec nikomur krivice ne dela, ker nikomur ne brani lesa kupovati in nobenega gospodarja ne sili, da bi ga ravno njemu prodajal.

In vendar nekterim taka svobodna konkurenca

ni všeč. Socialist žid Lassale pravi: „Ko bi bila konkurenca med kapitalisti, bi ne bilo kar nič napačno, ali ako je konkurenca med kapitalistom in revežem, je to toliko, kakor boj oboroženega z neoboroženim.“

Ker sem ravno pri lesu, Vam moram še železnice nekoliko pohvaliti, ki čudo veliko lesa prepeljajo. Gorenjska je potem, ko se je železnica naredila, veliko več vredna postala. Dolinci pred niso imeli kaj družega prodati kot kako živinče, za gozd se nikdo zmenil ni. Zdaj so pa ljudje za les že toliko lepega denarja dobili, da imajo ljudje v vsaki vasi po tri štacune, da jim ni treba v Ljubljano po gosposko obleko in jed hoditi, zdaj si ga lahko marsikak frakelj ali glažek privoščijo.

Ali tudi železnica ima svoje nasprotnike. Ti pravijo, gozdi so obriti in zategadel nam povodenj žuga vse odnesti; kmetje zdaj niso nič manj zadolženi kakor prej, temuč še bolj. Nekdo je še celó prorokoval, da pride kmalu tisti čas, ko bo železnica iz doline zadnji hlod odpeljala in z zadnjim hlodom tudi zadnjega človeka in potem bo dolina zaplankana na veke.

(Konec prih.)

(Zblaznil je) tukajšni optik, g. M. Rexinger, in so ga predvčeranjem v blaznico odpeljali.

(Ljubljanski trgovci) pritožujejo se proti južni železnici, da nimajo za petrolej nikakega pokritega prostora, temveč se sodi s petrolejem napolnjeni pred c. kr. carinskim uradom skladatajo in nakladajo. Poleti jih sonce pregreva, da nekteri menda celo teči začno, pozimi jih pa mnogokrat sneg zapade. Prav bi bilo, ko bi južna železnica dotični prostor pokriti dala. Morda je to vzrok, da je v Ljubljani že več let zaporedoma v pozni jeseni in začetku zime petrolej tako neznansko slab, da kar goreti noče. To je resnica, da petrolej ni zanič, če je star in ga sonce prevari.

(Konjsko meso) jel je prodajati danes v Gradišči na Rimski cesti št. 9. g. Jožef Käfer kilogram po 28 kr. Pljučna pečenka, zrezki in prekajeno meso prodajajo se pa po 34 kr. S to vpeljavo si bo lahko marsikaka družina borno življenje zboljšala, če se bo le znebila popolnem krivičnega presodka, da bi konjsko meso dobro ne bilo. Ravno tako je tečno in zdravo, kakor vsako drugo, ktero s slastjo uživamo. Da se nam gnjusi, je vzrok le naša pristranska in ahotna izgoja.

(Povodenj) napravila je po Gorenjskem že zopet mnogo škode. V Kranji je poškodovala umetalni mlin gosp. Majdiča. Škode je menda več sto goldinarjev.

(Godbeni klub v Kranji) napravi 15. t. m. v prostorih Kranjske čitalnice koncert na korist po elementarnih nezgodah poškodovanih prebivalcev Rateč, Kranjske gore, Dovjega in Bele peči. Vspored: 1. V. Bellini: Spomin iz opere: „Romeo in Julija“. — 2. C. Pedrotti: Rondó iz opere: „Tutti in Maschera“. — 3. G. Rossini: Ouverture k operi: „Il Barbiere di Siviglia“. — 4. A. Bartoloni: Fantazija po napevih iz opere: „Lucrezia Borgia“. — 5. V. Parma: „Pesni venec“. Potpourri slovenskih pesni. — 6. J. Strauss: Barkarola iz operete: „Eine Nacht in Venedig“. — 7. Iv. pl. Zajec: „V boj!“ Koračnica iz opere: „Zriny“. — Začetek točno ob 8. uri. Vstopnina: 40 kr. za osebo, 1 gold. za rodbino (treh oseb).

(150 goldinarjev) podaril je g. Martin Hočevnar iz Krškega gorenjskim poplavlencem.

(Grofinja Chambord) pripeljala se je v četrtek ponoči v Gorico, kjer bode preživela zimo.

(Gospod Bolé), ravnatelj na Goriški poskuševalni šoli za sviloprejke, pridobil si je javno priznanje madjarskih učenjakov za svoje modele in podobe o razvoji sviloprejke, o njegovi anatomiji in boleznih sploh. „P. Lloyd“ trdi v daljšem dotičnem članku, da mu Madjarska zaradi tega ni le dolžna svojega priznanja, temveč tudi svojo zahvalo, ker ji je g. Bolé tudi sicer mnogo pripomogel do povzdige sviloreje.

(Tržaškimi okoličanom), katerim je toča pobila, darovala je Tržaška borza 200 gold.

Telegrami.

Dunaj, 7. nov. Naučni minister baron Conrad izročil je svojo odpoved, ktero je cesar tudi takoj sprejel. Izvolil ter mu je z jako prijaznim pismom podelil veliki križ Leopoldovega reda. Ob enem ga je poklical v gosposko zbornico. Za naučnega ministra imenovan je c. k. dvorni svetnik dr. Gautsch vitez Frankenthurn, dosedaj ravnatelj viteške in orijentalne akademije v Terezijanišči in je na glas izrednega strokovnjaka.

Cetinje, 6. nov. Knez in kneginja praznovala bodeta v nedeljo srebrno poroko, h kateri so zastopniki vseh ondi zastopanih vellesil povabljeni.

Bukarešt, 6. nov. Minister zunanjih zadev Campineano se je odpovedal. Njegov portfelj prevzame začasno ministerski predsednik in minister notranjih zadev Bratiano.

Atene, 6. nov. Javno mnenje se je nekoliko pomirilo, vendar pa je vojska neizogibljiva, kakor hitro bi konferenca grške zahteve zavrгла.

Zitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 60 kr., — domača 6 gl. 94 kr. — Rž 6 gl. 10 kr. — Ječmen 4 gl. 46 kr. — Ajda 5 gl. 78 kr. — Proso 5 gl. 94 kr. — Turšica 5 gld. 78 kr. — Oves 3 gl. 46 kr.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Tuji.

5. novembra.

Pri **Matieu**: Blum, Pollak, Hönigsfeld, Gussitsch, Singer, Reinisch, Deutsch, Nowotny, trgovci, z Dunaja. — Urbančič, zasebnik, iz Polhovca Grada.

Pri **Stonu**: Anton Hillerbrand, c. k. finančni svetnik; Feliks Grandjean, uradnik, z družino; Mihael Weisz, Josip Hauskunst, trgovca, vsi iz Dunaja. — Leopold Krainer, trgovec, iz Ischenhausena. — Emil Vogel, trgovec, iz Grada. — Štef. Matticevich, posestnik, iz Dubrovnika. — Janez Zanič, trgovec, iz Novega.

Pri **Bavarskem dvoru**: Baran Wenzl, c. k. uradnik, z Dunaja. — Milahnoja, trg. pot., iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Julij Aberle, zasebnik, iz Stuttgarta. — Ana Amonn, zasebnik, iz Boleana. — Giacomini, orožn. stražmešter, iz Cavalese. — Adam Bach, zasebnik, iz Rosenhaina.

Pri **Avstrijskem caru**: Simončič, sprevodnik, z Dunaja. — V. in S. Pire, zasebnika, iz Tržiča. — Valentin Kolenc, zasebnik, iz Čemšenika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

7. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. — kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 30 „
Akcije avstr.-ogerske banke	868 „ „
Kreditne akcije	280 „ 80 „
London	125 „ 65 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 97 „
Ces. cekini	5 „ 95 „
Nemške marke	61 „ 75 „

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo **najboljše**ga kmetijskega in poljedeljskega orodja in strojev, posebno krmoreznic Henrika Lanža v Mannheimu, izvrstna orala (pluge), kakor tudi druge najbolj izkušene izdelke; nadalje: **Žitne** snažnilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavce (glps); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročila, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (43)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim častitim kupovalcem in naročevalcem izmed mestjanstva in velečastite duhovščine, si ušojam naznanjati, da imam za

zimsko sezono

v zalogi najboljše angleško, francosko in moravsko blago in se priporočam tedaj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najmodernejšem kroji z zagotovilo jako realne in kolikor mogoče cene postrežbe. (9)

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,

v Ljubljani, Gledališne ulice št. 6. v Pauschi-novi hiši.

Že 87 let obstoječa

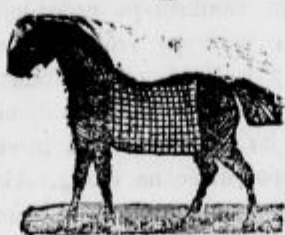
c. k. priv.

tovarna za koce in plahte,

poprej lastnina

Lichtenauerjeve vdove in sinov, razpošilja po svoji glavni zalogi na Dunaji

konjske plahte,

ki so 190 cm. dolge, 130 cm. široke in zelo močne. Barve so temne in imajo pisano krajevino ter jih prodajamo po

1 gl. 65 kr.

Le zavoljo tega mi je mogoče te izvrstne konjske plahte tako po ceni oddajati, ker mi gredo tako ročno spod rok in smo jih v kratkem času že veliko število razprodali.

Razpošiljamo jih proti poštnemu povzetju. Kar bi ne ugajalo, sprejememo brez ugovora nazaj.

Natančni naslov se glasi: (3)

Haupt-Niederlage Silberstern,
Wien, I., Rothenurmstrasse 14.

V Šmartnem pri Kranji

je razpisana

služba organista.

Dohodki prav vgodni. Prednost imajo izprašani učenci orglarske šole „Cecilijinega društva“ v Ljubljani. Več poverljivega predstojništvo v Šmartnem pri Kranji. Služba se lahko takoj nastopi. (2)

Resnica nad vse!

Kupil sem bil celo zalogo neke slavne tovarne za koe in plahte za polovico navadne cene. Zato sedaj prodajam, dokler jih kaj imam,

konjske plahte,

ki so jako velike, debele in široke ter nepokončljive.

1e po 1 gl. 75 kr.

Te plahte so po 190 centim. dolge in 130 centim. široke, imajo barvasto krajevino in so debele kakor deska; toraj v resnici nepokončljive.

Imamo jih dvoje vrste in veljajo I. vrste silno fine po 1 gold. 95 kr.,

II. vrste po 1 gold. 75 kr.

Razpošiljamo jih proti gotovini ali pa povzetju, in to dan na dan na vse strani sveta, ter so povsod prav zadovoljni z njimi. To je za zarad tega, ker se te plahte dajo tudi izvrstno porabiti za odejo na postelji. Še pred malo časom veljale so ravno polovico več.

Dalje imam naprodaj

500 tucatov rumenkastih plah za fjakerje.

šestero pasaste, velike in jako fine po 2 gold. 60 kr. Za posestnike fjakerjev, kakor nalašč. Tudi imam v zalogi

svilnate odeje

iz najfineje bouret-svile v prekrasnih barvah: rudeče, modre, rumene, zelene, oranžaste, pisane, zadosti dolge in široke tudi za največje postelje po 3 gold. 75 kr. Dve veljate le 7 gold. Sto in sto zahvalnih pisem in naročil imam v svoji pisarni na ogled. Komur kaj naročenega ni všeč, mu zamenjam.

Svarim pa pred vsemi družimi prodajalci takih plah; kajti nihče razum mene ne more dajati takega blaga za tako ceno, in le sleparsko blago ponujajo za male novce. (3)

Naslov:

Webwaren-Manufaktur: J. H. Rabinowicz,

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

Že 50 let

na Dunaji obstoječa, sloveča velikotrgovska hiša

„pri dobrem pastirju“

(„zum guten Hirten“), (2)

poprej

Vinko Stroh Schneider
na Dunaji,

I., Rothenurmstrasse 14,

razprodaja svojo zalogo

pravega Brnskega

suknenega blagá

iz ovčje volne

v kosovih, ki za vsako obleko za gospode zadostujejo, in to za suknjo, hlače in telovnik, v vseh barvah posebno trdnih po sledečih silno nizkih a stalnih cenah:

II. baže za celo obleko po 3 gl. 50 kr.

I. „ „ „ „ „ 4 „ 50 „

Uzorec ne moremo razpošiljati, pač pa se zavežemo s tem javno, da sprejememo brez ugovora nazaj, kar bi ne ugajalo.

Blago razpošiljamo, ne da bi zavoj kaj računili, proti predplači svote ali pa proti povzetju.

A. OREHEK,

krojač civilne in vojaške oprave

v Ljubljani,

na kongresnem trgu hiš. št. 14

(nasproti nunski cerkvi), (11)

priporoča svojo dobro izbrano

zalogo blagá za gospode

po najnižjih cenah.

On je pripravljen p. n. gospodom naročnikom uzore ali oblike na dom pošiljati, da si po želji izbere. — 20% ceneje kakor drugod izdeluje vsakovrstno obleko po izvolji in okusu častitih p. n. naročnikov; podpisani sprejemlje tudi suknjo v izdelovanje oblek in se priporoča prav mnogobrojnim naročbam.

Ob enem se spoštljivo priporoča prečist. duhovščini za izdelovanje duhovskih talarjev od navadnih do najboljših.

Tisk „Kotliške Tiskarne“ v Ljubljani.